

**Közhasznúsági jelentés
a Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület
2008. évi tevékenységéről**

Székhely:

Országos Széchényi Könyvtár
1827 Budapest I. ker.
Budavári Palota F épület

Adószám: 18159264919956901

Közhasznúsági besorolási fokozat: közhasznú szervezet

Nyilvántartásba vételi végzés száma, kelte: 11. Pk. 60329/97/3., 1997. június 25.

Tartalom:

a) Számviteli beszámoló

"A számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek közhasznú egyszerűsített beszámolója 2008" a közzétett beszámolóban nem szerepel. Megtekinthető a Magyar Közös Katalógus Egyesület (MOKKA Egyesület) irattárában.

b) Költségvetési támogatás felhasználása

A MOKKA Egyesület 2008-ban nem kapott költségvetési támogatást.

A vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatás:

2008. 01. 01-i nyitó pénzkészlet:

Bank	20 191 Ft
DK060118	1 576 096 Ft
Vevő	10 000 Ft
Nyitó vagyon:	<u>1 606 287 Ft</u>

Bevételek:

Tagdíj	830 000 Ft
Kamat	2 235 Ft
Diszkont Kincsárjegy árfolyam	113 219 Ft

Bevételek összesen: **945 454 Ft**

Kiadások:

Igénybevett szolgáltatások:	335 830 Ft
Posta telefon Internet	2 400 Ft
Kurátor Kft könyvelési díj	333 430 Ft
Könyvtári tevékenység	

Egyéb szolgáltatások:		56 240 Ft
Bank költség	56 240 Ft	
Megbízási díj		100 000 Ft
Bérfjárulékok		9 900 Ft
Kiadások összesen:		<u>501 970 Ft</u>

Követelések:		
Értékpapír elszámolás		6 481 Ft
Vevő		70 000 Ft
Követelések összesen:		<u>76 481 Ft</u>

Kötelezettségek:		
Költségvetési befizetési kötelezettség		42 300 Ft
Szállítók		31 200 Ft
Kötelezettségek összesen:		<u>73 500 Ft</u>

2008. 12. 31-i záróvagyon:		
Nyitó		1 606 287 Ft
Bevételek		945 454 Ft
Kiadások		-501 970 Ft
Követelések		-76 481 Ft
Kötelezettségek		73 500 Ft
Záró összesen:		<u>2 046 790 Ft</u>

2008. 12. 31-i záró tételek:		
Bank		533 271 Ft
DK090204		1 513 519 Ft
Összesen:		<u>2 046 790 Ft</u>

c) Cél szerinti juttatások kimutatása

Céltámogatást a MOKKA Egyesület 2008-ban nem kapott.

d) Központi költségvetési szervtől, elkülönített állami pénzalaptól, a helyi önkormányzattól, a kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától, az egészségbiztosítási önkormányzattól és mindezek szerveitől kapott támogatás mértéke:

A MOKKA Egyesület a felsorolt szervektől, alapoktól, önkormányzatoktól 2008-ban nem kapott támogatást.

f) A közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek nyújtott juttatások értéke, illetve összege:

A MOKKA Egyesület választott vezető tisztségviselőinek sem pénzbeli, sem természetbeni juttatást nem adott 2008 folyamán.

a) A közhasznúsági tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámoló

- szervezési, tervezési feladatok –

A 2008. január 24-i közgyűlés elfogadta az egyesület küldetésnyilatkozatát, mely szerint: A Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület (MOKKA) elsődleges célja és feladata, hogy képviselje tagkönyvtárainak szakmai érdekeit a központi adatbázis fejlesztésével és szolgáltatásával kapcsolatban.

Az Alapszabály definiálja: az egyesület célja a magyar könyvtárakat és használóikat szolgáló, dokumentum- és információ-ellátásukat nagymértékben javító közhasznú tevékenység magyarországi könyvtári közös katalógizálási rendszer létrehozására és működtetésére. Az ezzel kapcsolatos fejlesztési feladatok ellátását, valamint a rendszer üzemeltetését az egyesület bármely meghatározott tagjának (a továbbiakban: működtető) – erről szóló megállapodás szerint – átadhatja.

A MOKKA Egyesület és az OSZK közötti megállapodás érvényben van.

Személyi feltételek, kommunikáció

2008. évben is Bánkeszi Katalin és Koltay Klára projektvezetők, Sándor Ákos rendszergazda és Szabó Julianna rendszerkönyvtáros látták el a MOKKA-val kapcsolatos feladatokat. Szabó Juliannát megbízási szerződéssel foglalkoztatja az OSZK, de nem csak a MOKKA körüli ellenőrzési feladatokra. Bánkeszi Katalin, Koltay Klára és Sándor Ákos napi munkájuk mellett látják el a rendszer körüli teendőket, elsősorban az adatbázis betöltésével és belső kezelésével kapcsolatos nem kevés feladatot. Sándor Ákos a rendszergazdai teendőket látta el, a betöltéseket készítette elő, és együttműködve az OSZK informatikusaival sokat dolgozott az új szerver felélesztésénél is.

A MOKKA informatikai szakbizottság 2008 tavaszán alakult meg.

A MOKKA-l listán tájékoztatjuk a tagokat a fejleményekről, illetve fogadjuk a kéréseket, kérdéseket. Az OSZK szerverén működő bugzilla segítségével jelezzük és követjük a problémákat, feladatokat és azok helyzetét, megoldását.

A projektvezetők az év során több menetben tárgyalásokat folytattak az e-Corvina képviselőivel az aktuális problémákról és a továbbfejlesztés lehetőségeiről. A megbeszélésekről folyamatosan tájékoztatták az egyesületet, az OSZK vezetőségét és a minisztériumot.

A MOKKA tervezett megújításáról az egyesület bevonásával megbeszéléseket tartottak a nagyobb integrált rendszerek fejlesztőivel, új lehetőségeket és új megoldásokat keresve a szolgáltatás frissítéséhez. Fejlesztési javaslatokat készítettek, melyekben vázolták az előrelépési lehetőségeket és azok feltételeit.

Fórumok

A 2008. július 25-én megrendezett MKE Vándorgyűlésen az Egyesület lehetőséget kapott, hogy fórumot rendezzen, ahol találkozhattak a MOKKA tagkönyvtárai és a fejlesztők, akik az integrált rendszereket gondozzák. Több fejlesztői csoport élt a felkínált lehetőséggel, hogy elmondja véleményét a jelenlegi szolgáltatásról, illetve bemutassa javaslatait a MOKKA rendszer továbbfejlesztésével kapcsolatban. A felszólalók egyike természetesen eCorvina

volt, bemutatva fejlesztési elképzeléseit. A Huntéka rendszert fejlesztő SZTAKI-Huntéka konzorcium képviselőjében Kármán László ismertette az IMOLA névre hallgató átfogó fejlesztési javaslatot, az InfoKer (Textlib) nevében Thék György kritizálta a MOKKA rekordjainak minőségét, jelezve, hogy a rekordokban sok hiba található. Az Aleph új lehetőségeit Németh Ágoston mutatta be. Az IQSys képviselőjében Horváth Zoltánné üdvözölte a kibontakozó együttműködést. A Könyvtári Intézet web2-es szolgáltatásokra tett javaslatot. A KELLO együttműködést ajánlott az OSZK-nak.

Az ODR találkozón 2008 októberében előadást tartottunk a MOKKA és az ODR adatbázis tervezett egyesítéséről és a közös katalógus fejlesztéséről. Itt is folytatódott a fórum jellegű egyeztetés.

Migrálás az OSZK szerverére

Az év végén zajlott az áttelepülés az OSZK szerverére, ami az adatbázis újraépítését és kisebb módosítások elvégzését is jelentette. Mivel a feladatot elsősorban Koltay Klára tartotta kézben.

Domain név

Megszüntette az Egyesület azt a sajátos helyzetet, hogy a Corvinus Egyetemen volt regisztrálva a mokka.hu domain, amit egyébként a NIIF üzemeltetett a korábbi években, de a közelmúltban technikai okokból leállított. Ezért költözött a MOKKA honlapja a ww3.mokka.hu alá. Az új szerver felélesztésével és a domain átregisztrálásával ezt a helyzetet is tisztáztuk. Jelenleg az utolsó simítások zajlanak, és rövidesen ismét elérhető lesz és az OSZK kezelésébe kerül a mokka.hu.

A TÁMOP források

Az Egyesület küldetésnyilatkozatában rögzíti a MOKKA adatbázis és az ODR adatbázis egyesítését.

A TÁMOP-ban az OSZK egyik országos feladata a MOKKA adatbázis fejlesztése és az ODR adatbázissal való egyesítése. Ennek megfelelően a megpályázható támogatás egy részét erre a feladatra kértük. A tervek szerint a közbeszerzés kiírása előtt független szakértők bevonásával készül egy rendszerjavaslat, amely figyelembe veszi a jelenlegi rendszer előnyeit és hátrányait, megfogalmazza az elvárásokat a leendő továbbfejlesztett rendszerrel szemben. Az így elkészített rendszerjavaslat lesz a közbeszerzési kiírás alapja, amelyen minden fejlesztői csoport indulhat, amely megfelel a feltételeknek, rendelkezik megfelelő kompetenciával, fejlesztői háttérrel és kapacitással, és van az elvárásoknak megfelelő fejlesztési javaslata – a rendelkezésre álló kereteken belül maradván a költségekkel.

A fejlesztés várhatóan jövő év elején indulhat a rendszer tervezésével, amire egy hónapot számunk a szakértői csoporttal. Körülbelül 3 hónap a közbeszerzés lezajlása, majd indulhat a nyertessel a részletes rendszerterv kidolgozása, és a megvalósítás. Utóbbira 6 hónapot számunk, aminek elegendőnek kell lennie, mivel igyekszünk körültekintően előkészíteni a terveket. Az elkészült környezetet természetesen alaposan teszteljük és folyamatosan töltjük fel. Szeretnénk több téren is megújítani a MOKKA működését, rugalmasabbá tenni a rendszert a környezeti változásokkal szemben. A fejlesztési időszak végére feláll a két jelenlegi adatbázis egyesített tartalmával feltöltött közös katalógus.

Arra is hagyunk némi forrást, hogy állandó szakértői felügyeletet biztosítsunk a fejlesztés során. Erre azért van szükség, hogy figyelemmel kísérjük a tervek megvalósulását, illetve váratlan helyzetekben azonnal be tudjunk avatkozni.

A pályázatba beemeltük a Köztaurusz rendszerének megújítását is, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a korszerűsítés jelentős haszonnal jár majd a MOKKA és a Köztaurusz kapcsolatát tekintve is.

MOKKA adatbázis

A MOKKA adatbázisról készült egy összefoglaló leírás a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás 2008/10. számában.

2008 folyamán egyrészt az adatbázis tartalmi bővülése volt jellemző, másrészt a MOKKA új szerverére történő migrálás előkészítése és lebonyolítása.

Az új szerveren újjáépítendő adatbázis jó lehetőséget adott arra, hogy az adatbázison néhány kisebb-nagyobb tisztítást, kiegészítést, módosítást végezzünk

A MOKKA Informatikai Szakbizottságának 2008 évi beszámolója

Az informatikai szakbizottság 2008 tavaszán alakult meg.

Tagjai:

Dr. Koltay Klára	kkoltay@lib.unideb.hu	DENK
Nagy Elemér Károly	eknagy@omikk.bme.hu	BME OMIKK
Sándor Ákos	akos@bibl.u-szeged.hu	MOKKA
Horváth Ádám	adam@oszk.hu	OSZK
Papp Nándor	nandi@mail.kkmm.hu	KKMK
Seres József	Seres.Jozsef@lib.szie.hu	SZIE
Berek László	berek.laszlo@zmne.hu	ZNME
Espán Edina	konkobak@uni-miskolc.hu	ME
Stiegelmayr István	stigi@konyv.agr.unideb.hu	HBMK
Bánya Márió	mario@igyuk.hu	IGYMK

Elnök:

Simon András andras.simon3@uni-corvinus.hu BCEEKK

Feladata a MOKKA közgyűlés álláspontjának képviselése a MOKKA projekt vezetése és a MOKKA szoftverének illetve a tagkönyvtárak integrált rendszereinek szállítói felé.

Ennek kapcsán a szakbizottság tagjai részt vesznek az ügyfélszolgálatban a hibabejelentések illetve a visszajelzések fogadásában és továbbításában mind a könyvtári dolgozók, mind az olvasók felé.

A közgyűléseken és a szakmai rendezvényeken hivatalos meghívás esetén képviselik a közgyűlés álláspontját. Két fórumra kapott a szakbizottság 2009-ben felszólalásra felkérést, a szombathelyi vándorgyűlésen, illetve az ennek folytatásaként szeptember 10-én az OSZK-ban tartott fórumra.

(Az október 13-i Komárom megyében tartott megbeszélésen – felkérés hiányában- - nem vettünk részt)

Tekintettel arra, hogy sem az egyesület, sem a projektvezetés álláspontját a MOKKA eddigi koncepciójával kapcsolatban nem változtatta meg, új modellekkel a szakbizottság egyelőre csak elméletben foglalkozott, és ilyeneket nem is publikált, hanem megelégedett az eddigi állapotok bemutatásával.

A szakbizottság emellett képviselte és képviseli a MOKKA projekt és az egyesület érdekeit a könyvtárak illetve a könyvtári rendszerek szállítói felé, mind a könyvtárakat, mind a könyvtári rendszereket érintő fejlesztési célok meghatározása, mind pedig az egyes pályázatokon való részvétel tekintetében. Ez ügyben folyamatos egyeztetéseket folytat a szakma résztvevőivel, a könyvtárakkal és a rendszerek szállítóival egyaránt.

MOKKA-R tagozat beszámolója

Taglétszám

A MOKKA-R Tagozat a MOKKA Egyesület része. Tagságát részben a MOKKA tagok alkotják, részben olyan intézmények, amelyek a MOKKA Egyesülettel nincsenek kapcsolatban. A tagozat ügyrendje háromféle tagságot különböztet meg: tagozati törzskönyvtár, tagozati partnerkönyvtár, tagozati résztvevő könyvtár. 2008. november 27-én 19 törzstaggal, 9 partnertaggal és 8 résztvevő taggal rendelkezett a MOKKA-R. 2008. december 12-én két intézmény kérte felvételét a tagozatba (Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtára és Levéltára, Esztergomi Hittudományi Főiskola). A hatékony együttműködés elősegítése érdekében a tagozat levelezőlistát is működtet (mokka-r@listserv.niif.hu)

Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartása (MKDNY)

Legfontosabb feladat a muzeális dokumentumok bejelentésének elindítása volt. Bejelentésre kétféle módon kerülhet sor: nagymennyiségű adat áttöltése az MKDNY-be (kb. 1000 rekordtól, egyéni egyeztetés után) és online, űrlapon történő bejelentéssel.

A muzeális bejelentő rendszer a Bodza keretrendszerben működik, Fejlesztője Zawiasa Róbert, aki az igényeknek megfelelően ebben az évben is több módosítást hajtott végre az adatbázis szerkezetén és a felületeken. Ezek közül talán a legfontosabb, hogy 2008. május 1-től megvalósult az űrlapon jelszóval történő bejelentés is. A jelszókiosztást a projekt-szervező felügyeli. Egy intézmény csak egy jelszót kaphat. 2008. december 1-ig az MKDNY rendszerben 18 jelszót osztottunk ki. 25 intézmény jelezte, hogy konverzióval szeretne bejelentési kötelezettségének eleget tenni. Jelenleg 12 gyűjteménynél kezdődött el és részben be is fejeződött a konverzió.

Kapcsolatba léptünk a Magyarországon használatban lévő integrált könyvtári rendszerek gyártóival, amelynek eredményeként nem szükséges az egyes gyűjteményeknek egyesével a bejelentéshez szükséges technikai feltételeket kiépíteniük, hanem lehetőség van a Z39.50 szabvány segítségével több könyvtár egyszerre történő adatbejelentésére és adatkonverziójára is. Jelenleg a Corvina, a HUNTEKA és a SZIKLA rendszerek esetében működik ez a szolgáltatás. Összesen 126484 rekord található az MKDNY-ben.

OSZK/NKA pályázatból finanszíroztuk a muzeális dokumentumok bejelentéséhez kapcsolódó tanfolyamok tartását. Az ország régiós központjaiban szerveztünk ilyen képzéseket, amelyeken átlagosan 15-20 intézmény képviselői voltak jelen. A tanfolyamok tartásában és előkészítésében Keveházi Katalin, Mészáros Zoltán, Sándor Ákos, Zawiasa Róbert és Hegyi Ádám vettek részt. 2008-ban Szegeden, Debrecenben, Miskolcon, Pécsen és Budapesten tartottunk ilyen képzéseket. Az NKA pályázat lebonyolítója az Országos Széchényi Könyvtár volt.

Adatbetöltés a MOKKA-R-be

A MOKKA-R adatbázisban 137.141 rekord érhető el, ezek közül 20.952 tétel a magyar nemzeti bibliográfiából származik. A Corvina és HUNTEKA rendszert használó tagkönyvtárak esetében a MOKKA-R-be való adatfeltöltés automatikus, illetve kisebb állománnyal rendelkező gyűjtemények esetében ez évente egyszeri frissítéssel történik.

Katalogizálási szabályzat

Havonta került sor a régi nyomtatványok leírásával foglalkozó ISBD(A)-alapú, magyar nyelvű könyvtári szabványt előkészítő bizottság megbeszélésére, amelyen a MOKKA-R részéről Keveházi Katalin és Hegyi Ádám vettek részt. A megbeszélések során elkészült a szabályzat végleges verziója, amelynek jelenleg korrektúrázása folyik.

A magyar nemzeti bibliográfia és a MOKKA-R

A MOKKA-R számára fontos, hogy a magyar nemzeti bibliográfia 1473-1850 közötti korszakának adatai elérhetőek legyenek a közös katalógusban. Az adatbázisba jelenleg az RMK, RMNY és Apponyi bibliográfiák vannak betöltve. 2007. szeptembere óta tart annak a szerkesztőfelületnek a kialakítása, amely az RMNY ötödik kötetének elektronikus szerkesztését és a korábbi tételek javítását lehetővé teszi. A végleges szerkesztőfelülettel lehetővé válik az ún. betanított RMNY kötetek Interneten keresztül való elérése, illetve a készülő RMNY kötetek összeállítása hatékonyabbá válik. Ennek kialakításában folyamatosan egyeztetünk P. Vásárhelyi Judittal és Zawiasa Róberttel.

Authority controll

A MOKKA-R-ben jelenleg nincsenek authority rekordok, mert a tagkönyvtárak eltérő egységesítési gyakorlata miatt a közös katalógusban nem lehetett ezt a rendszert kialakítani. A MOKKA-R a magyarországi szerzők egységes névalakját a „Rég magyarországi szerzők” (RMSZ) című kötetből veszi át. 2008-ra elkészültek a MOKKA-R számára alkalmas authority rekordok, a végleges betöltés 2009-ben fog megtörténni.

Magyarországi földrajzi helyek és nyomdásznevek egységesítésére a Clavis typographorum regionis Carpathicae adatbázist lehet felhasználni, de ez még nem teljes, ezért a MOKKA-R-be való áttöltése 2009-re fog tolni.

Kéziratok feldolgozása a MOKKA-R-ben

Az OSZK Kézirattárával (Földesi Ferenc) és az OSZK-MTA Fragmenta Codicum csoporttal (Madas Edit) a kéziratok elektronikus feldolgozásának lehetőségeiről folytattunk tárgyalásokat. Első lépésként az úgynevezett OTKA Hungarica-kézirat Katasztert kezdte el az OSZK feltölteni MARC szerkezetben. A középkori és kora újkori kéziratok közös katalógusának kialakításához a MASTER szabvány felhasználásával készülhet egy elektronikus adatbázis. A MOKKA-R 2009-ben kiemelt hangsúlyt kíván fektetni a kéziratok közös katalógusának megvalósításában.

Tudományos konferencia szervezése

2008. januárjában lezártuk az OSZK/NKA 2104/1097-es azonosítójú pályázatát, amelyet a MOKKA-R Tagozat 2007. évi tagozati gyűléséhez kapcsolódó tudományos konferencia megrendezésére nyertünk. Az NKA pályázat lebonyolítója az Országos Széchényi Könyvtár volt.

A konferencia előadásai nyomtatásban is megjelentek a „Magyar Könyvszemle és a Mokka-R egyesület füzetei” sorozat első kötetében.

A 2008. december 12-ei tagozati gyűléshez kapcsolódó tudományos ülésre nem sikerült pályázati támogatást szereznünk. A konferencia címe: „Miscellanea. MOKKA-R műhelymunkák“, amelyen P. Vásárhelyi Judit, Emődi András, Németh Gábor, Schmidt Szonja, Keveházi Katalin és Hegyi Ádám tartottak előadást.

Együtműködések

„MOKKA-R a Rég Magyarországi Szerzők” című kötetből készített authority rekordokat átadta a CERL számára.